

Heyrovského ústav dosáhl na prestižní grant ERA Chairs v rámci programu Horizont 2020. Stává se tak teprve druhým pracovištěm v Česku, které na tyto prostředky dosáhlo

Heyrovského ústav Akademie věd ČR získal prestižní grant Evropského výzkumného prostoru ERA Chairs. Ten pomáhá pozvednout vědecké instituce mezi ty nejlepší na světě. Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského je teprve druhým vědeckým centrem u nás, kterému se podařilo na toto prestižní financování dosáhnout. Celkem dostane k dispozici necelých 2,5 milionu Eur (přes 60 milionů korun), které využije mimo jiné pro získání světově uznávané vědecké osobnosti. Ta vzejde z mezinárodního výběrového řízení a měla by sestavit tým, který se bude na ÚFCH JH věnovat výzkumu chemické nanokatalýzy.

Praha, 2. května 2018

Cílem programu ERA Chairs je umožnit evropským institucím získat prvotřídní akademiky, kteří dokážou pozvednout konkrétní výzkumné oblasti na nejvyšší světovou úroveň. Dosáhnout na něj mohou vědecké instituty z těch zemí Evropské unie, které se přidaly po roce 2004. Ty navíc doplňuje Lucembursko, Portugalsko a dalších osm států mimo EU. Heyrovského ústav je teprve druhou institucí v Česku, která na toto financování dosáhla. Dalším byl brněnský CEITEC, který v roce 2014 grant využil na výzkum RNA a imunity.

„Program ERA Chairs může překonat hlavní handicap, který má většina výzkumných ústavů v Praze ve srovnání s evropskými metropolemi, které jsou hlavními aktéry na poli vědy. Mzdová úroveň je o 70 % nižší ve srovnání s Německem, což není pro zkušené výzkumníky, ale ani mladé vědce nebo post-doktorandy příliš atraktivní. V období od roku 1997, kdy jsem nastoupil do našeho ústavu, a pravděpodobně i před tím, bylo obtížné nalézt pro pražské instituce vědce světového formátu na definované výzkumné projekty. Zatímco němečtí kolegové mohou najímat pro své projekty nejlepší adepty, naše ústavy si musí vychovat vlastní vědce samy, což trvá podstatně delší dobu. Tento handicap zpomaluje vědeckou kariéru, a to je jedním z důvodů nízké míry úspěšnosti experimentálních vědeckých pracovníků při získávání ERC advanced grantů. Možnosti financování OP VaV v posledních letech již tuto situaci zlepšily v Brně, Olomouci a dalších českých městech, ale nikoliv v Praze, která byla z těchto soutěží vyloučena,“ říká Martin Hof, ředitel ústavu.

Heyrovského ústav se chce pomocí grantu soustředit zejména na získání vědeckých kapacit z oblasti nanotechnologie. Reaguje tak na rostoucí trendy ve světě vědy, kde se výzkumu nanotechnologií dostává čím dál většího prostoru a významně rozšiřuje své stávající aktivity v této oblasti. Grant zároveň vědcům pomůže v dalším rozvoji klíčové oblasti chemické katalýzy, ve které už nyní představuje Ústav J. Heyrovského mezinárodně uznávanou autoritu.

„Naše konkrétní představy o daném vědci či vědkyni byly součástí návrhu projektu, na základě kterého nám byl grant přidělen. Obecně se má jednat o uznávanou vědeckou osobnost, která má relevantní zkušenosti ze špičkových zahraničních pracovišť, a kromě zavedení nového oboru a vytvoření nového týmu v nanokatalýze, naváže na úspěšné aktivity ústavu v oblasti nanotechnologií a nanomateriálů a rozšíří naši vědeckou kompetenci v těchto oblastech. Všechny tyto faktory jsou pro vývoj našeho ústavu a pro jeho etablování se mezi světovou špičku velmi důležité. To, že očekáváme, že J. Heyrovský chair se v celé své kapacitě bude věnovat práci na ústavu, a plně se identifikuje s jeho cíly, je také důležitým aspektem našeho projektu,“ uvedl Jan Hrušák, koordinátor projektu.

[Výběrové řízení vyhlašuje ústav právě v těchto dnech](#), využije pro to inzertní prostor v předních světových vědeckých časopisech a odborných webech. Všichni vhodní zájemci pak projdou dvoukolovým výběrovým procesem. Hrušák očekává, že do druhého kola by mohlo postoupit až 5 nejvhodnějších uchazečů – ti by pak v Praze prezentovali své dosavadní vědecké zkušenosti. Nad výběrem nejvhodnějšího kandidáta nakonec zasedne mezinárodní panel odborníků. Projekt zahrnuje i pět dalších externích spolupracovníků, kteří nově vznikající tým doplní. Mezi nimi by měli dostat prostor i Češi, pohovory a obsazování těchto pozic bude probíhat souběžně s konkurzem na vedoucí pozici. Heyrovského ústav navíc uvolnil další personální kapacity a vlastní finanční prostředky určené k přestavbě laboratorních prostor a nákupu vybavení.

„Předpokládáme, že výběrové řízení bude ukončeno počátkem července, kdy má podle grantové dohody začít financování. Snažíme se náš projekt trochu uspíšit, protože většina ostatních vybraných projektů v rámci ERA Chairs startuje až v září,“ dodal Hrušák.

O grant ERA Chairs se v aktuálním období ucházelo 100 projektů, hodnoceno jich nakonec bylo 96. Heyrovského ústav je jednou ze 13 úspěšných institucí, další granty putují do Lucemburska, Portugalska, Polska, nebo třeba na Slovensko. Vůbec nejúspěšnější zemí je však Estonsko, to získalo granty rovnou čtyři. Data poskytlo Technologické centrum AV ČR.

Poznámka pro editory:

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského je světově uznávaným ústavem Akademie věd ČR, pokračujícím v práci oceněné Nobelovou cenou. Soustředí se zejména na výzkum struktury a reaktivity látek na atomární a molekulární úrovni a výsledky své práce nabízí k využití v medicíně, průmyslu, vzdělání a běžném životě.

RNDr. Jan Hrušák, CSc. Vystudoval fyzikální chemii na TH-Merseburg, kde získal i titul Dr.rer.nat. Od roku 1995 je vědeckým pracovníkem ÚFCH JH, když se vrátil z dlouhodobého pobytu na Technické univerzitě v Berlíně. Má bohaté mezinárodní zkušenosti (působil v Německu, Francii, Japonsku) v oblasti výpočetní a iontové chemie a katalytických reakcí v plynné fázi. Je autorem přibližně jednoho sta originálních prací v prestižních odborných časopisech, je voleným členem Evropské akademie věd a umění, a místopředsdou Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (ESFRI).

Kontakt pro média:

Klára Conková, Senior PR consultant

+ 420 605 161 976, klara.conkova@prkonektor.cz